

FAKULTET ZA DRŽAVNE
I EVROPSKE STUDIJE
FDES
P O D G O R I C A

**P R A V I L N I K
O M A S T E R R A D U**

Podgorica, mart 2019. godine

Na osnovu člana 119 i 119a Zakona o visokom obrazovanju („Sl. list CG“, br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17 i 55/18) i člana 29, 55 stav 1 tačka 2 i članova 92-93 Statuta Fakulteta za državne i evropske studije iz Podgorice, Nastavno naučno vijeće Fakulteta, na sjednici održanoj dana 25. marta 2019. godine, donosi

P R A V I L N I K O MASTER RADU

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom preciznije se određuju uslovi i postupak prijave teme, izrada i odbrana master rada na postdiplomskim studijskim programima Fakulteta za državne i evropske studije u Podgorici (u daljem tekstu: Fakultet).

Član 2

Master rad predstavlja zaključnu studijsku obavezu koju student postdiplomskih studija mora obaviti – odnosno pripremiti i uspješno odbraniti za priznavanje zvanja Magistar.

Master rad se brani nakon što student zaključi sve druge studijske obaveze i izmiri sve svoje finansijske obaveze prema Fakultetu.

Član 3

Master rad je pismeni rad koji predstavlja rezultat samostalnog rada i istraživanja studenta. U svom radu student upotrebom analitičke i drugih metoda rješava određeni stručni odnosno naučni problem i tim radom dokazuje, da je sposoban kritički i sistematički analizirati sadržaj određenog stručnog odnosno naučnog problema.

Master rad je napisan na jeziku koji je u službenoj upotrebi.

Izuzetno master rad može biti napisan i branjen i na stranom jeziku.

Član 4

Na osnovu uspješne odbrane master rada studentu se priznaje stečeno zvanje u skladu sa odgovarajućim važećim propisima Crne Gore i aktima Fakulteta.

II - PRIJAVA TEME MASTER RADA

Član 5

Temu master rada student bira sa spiska odobrenih tema. Spisak je objavljen na web sajtu i na oglasnoj tabli Fakulteta. Student može i sam odabrati temu master rada u dogovoru sa mentorom i uz saglasnost odgovarajuće katedre.

Ako istu temu želi odabrati veći broj studenata, prednost ima student sa boljim studijskim uspjehom, a ako se studenti ni po tome ne razlikuju, o dodjeli teme konačno odlučuje Dekan Fakulteta obzirom na to, koji je student prije uložio zahtjev za odobrenje teme.

Član 6

Mentor masterog rada je habilitovan nastavnik sa zvanjem docenta, vanrednog profesora ili redovnog profesora, koji je po pravilu i nosilac predmeta u čiji okvir spada odabrana tema masterog rada. Odgovarajuća katedra Fakulteta može izuzetno kao mentora odrediti i lice koje nema formalno akademsko zvanje, ako se radi o istaknutom licu sa širokim međunarodnim iskustvima odnosno iskustvima rada u poznatim međunarodnim institucijama, stranim univerzitetima i slično.

Član 7

Student Fakultet obavještava o namjeri preuzimanja određene teme na propisanom obrascu, po prethodnoj provjeri u Studentskoj službi Fakulteta da li je odabrana tema slobodna, odnosno da nije prethodno već obrađena. Fakultet u vezi sa tim vodi evidenciju svih obrađenih i odbranih seminarskih i masterih radova.

Mentor preuzima rad sa studentom na određenoj temi seminarškog, odnosno masterog rada ispunjavanjem i potpisivanjem propisanog obrasca (obrazac: M-01) i potpisom u indeksu studenta pošto student provjeri da li je tema slobodna. Student je dužan od mentora potpisan obrazac predati Studentskoj službi Fakulteta.

Član 8

Prijava master rada (obrasci: M-01) obuhvata:

- ispunjenu i potpisanu prijavu master rada (M-01), koje sadrže podatke o studentu, seminarškom odnosno masterom radu, o mentoru i njegovoj saglasnosti za preuzimanje mentorstva, kao i druge relevantne podatke;
- dispoziciju master rada, koja je propisana posebnim instrukcijama Fakulteta.

Sve prijave i druge oblike komunikacije sa Fakultetom studenti su dužni Fakultetu poslati i u elektronskom obliku (na e-mail adresu Fakulteta studentska-sluzba@fdes.me).

Član 9

Prijavu master rada (u nastavku: prijava) student predaje u Studentskoj službi Fakulteta. Studentska služba provjerava da li student ispunjava uslove za početak izrade seminarskog odnosno masterog rada. Studentska služba Fakulteta zatim evidentira primljene obrasce i arhivira ih zbog naknadnog utvrđivanja činjenica koje su uključene u pomenute obrasce. Ove obrasce su studenti dužni poslati i u elektronskoj formi Studentskoj službi Fakulteta.

III - IZRADA I DOSTAVLJANJE SEMINARSKOG ODNOSNO MASTER RADA

Član 10

Student mora izraditi i dostaviti master rad najkasnije u roku od 12 mjeseci od dana odobrenja naslova rada. U suprotnom student mora uložiti molbu za produžetak roka za izradu master rada. O produžetku roka odlučuje Dekan Fakulteta, a rok može biti produžen najviše za sljedećih 12 mjeseci.

Nakon produžetka redovnog roka, obaveza je studenta da sam snosi troškove za mentorstvo i članove Komisije za odbranu master rada.

Član 11

U slučaju potrebe Fakultet može promijeniti mentora studentu. O promjeni mentora odlučuje Dekan Fakulteta najkasnije u roku 15 dana od dana kada zahtjev uloži student, odnosno prethodno određeni mentor. U tom slučaju student započeti rad nastavlja sa novim mentorom.

Član 12

Obim, tehnička pravila i struktura rada studenta mora biti u skladu sa Uputstvom za pripremu dispozicije master radova na Fakultetu.

Master rad je napisan fontom Calibri ili Times New Roman, mora biti u obimu od minimum 60-100 stranica, uz prored 1.5 pt i marginama 1' na vrhu i dnu stranice, odnosno 0,75' na lijevoj i desnoj strani.

Struktura master rada mora biti u skladu sa posebnim Uputstvom za pripremu master radova na Fakultetu.

Član 13

Student je odgovoran za autentičnost i originalnost svog master rada, odnosno za plagijatorstvo u skladu sa zakonom i aktima fakulteta

U vezi sa tim student mora Fakultetu zajedno sa pripremljenim master radom dostaviti i svojeručno potpisanu izjavu o tome da je autor master rada (obrazac: IZJ-M-01). U slučaju utvrđivanja povrede akademskog integriteta, kandidatu se može oduzeti tema master rada.

Član 14

Nacrt master rada student predaje u pregled mentoru. Mentor studentu daje usmene i pismene primjedbe i instrukcije za potrebne izmjene i dopune rada najkasnije u roku 30 dana od dana prijema nacrta master rada.

Nakon sugestija, student je dužan pripremiti konačan tekst master rada kojeg mentor odobrava i šalje u dalju proceduru provjera na Fakultet.

Prije odobrenja konačnog teksta master rada isti podliježe softverskoj kontroli.

Predloženi master rad ne smije preći više od 30% softverske provjere teksta.

Nakon softverske provjere rad se vraća kandidatu na doradu ili konačno odobrava za dalju proceduru odbrane.

Član 15

Student u Studentskoj službi Fakulteta predaje odobreni master rad:

- master rad u četiri tvrda koričena primjerka;
- izjavu o autorstvu rada (obrazac: IZJ-D-01);
- primjerak rada u elektronskoj formi student šalje u .doc ili pdf formatu na mail-adresu Studentske službe Fakulteta (studentska-sluzba@fdes.me).

Mentor u Studentskoj službi lično ili preko e-maila na adresu studentska-sluzba@fdes.me predaje izvještaj o pripremljenom master radu studenta. Prije toga je mentor dužan voditi pažnju da je pripremljeni rad u skladu sa tehničkim zahtjevima iz odgovarajućih uputstava za izradu rada, odnosno u skladu sa tehničkim uputstvima za izradu dispozicije master rada.

Kandidat je odgovoran za povredu akademskog integriteta u skladu sa zakonom i aktima fakulteta.

Član 16

Dekan Fakulteta, na predlog odgovarajuće katedre, u roku deset dana određuje Komisiju za odbranu masterog rada koja ocjenjuje sadržajne i formalne aspekte pripremljenog master rada i o tome Fakultetu odnosno studentu daju svoje mišljenje. Komisija se sastoji od tri člana, od kojih je jedan član mentor.

Članovi komisije su profesori sa akademskim zvanjima. Izuzetno jedan član komisije može biti i istaknuti praktičari sa dugogodišnjim radnim iskustvom u državnim, sudskim, upravnim i drugim organima u oblastima iz koje je tema master rada.

Mišljenje i eventualne prijedloge za izmjene i dopune u master radu Komisija je dužna pripremiti najkasnije u roku trideset dana od dana njenog formiranja. Nakon toga je student dužan u što kraćem roku uzeti u obzir te prijedloge za izmjene i dopune, pripremiti konačan tekst master rada.

Studentska služba, odnosno odgovarajuća katedra Fakulteta u saradnji sa članovima Komisije određuje datum i mjesto odbrane master rada. Studentska služba Fakulteta obavještava

studenta o datumu i mjestu odbrane master rada najkasnije sedam dana prije datuma koji je određen za odbranu rada.

Član komisije, po pravilu Predsjednik, o odbrani master rada vodi poseban zapisnik.

IV - ODBRANA MASTEROG RADA

Član 17

Odbrana master rada je javna.

Obavještenje o odbrani rada mora biti objavljeno najmanje 7 dana prije datuma određenog za odbranu rada na oglasnoj tabli i na eeb sajtu Fakulteta.

Član 18

Odbrane master radova na Fakultetu se organizuju po pravilu jednom sedmično u periodu od 1. marta do 15. septembra tekuće studijske godine. Organizuju se po pravilu u sjedištu Fakulteta.

Izuzetno, Dekan na poseban zahtjev može donijeti odluku o organizovanju odbrane masterog rada van rokova predviđenih u stavu 1 ovog člana.

Član 19

Prije početka odbrane master rada, Predsjednik komisije za odbranu rada na osnovu dokumentacije utvrđuje da li su ispunjeni svi uslovi za početak odbrane rada i određuje početak odbrane.

Dokumentacija koja se koristi tokom odbrane rada je sljedeća:

- obrazac IZJ-M-01 izjava o autorstvu rada,
- odluka o imenovanju Komisije za odbranu master rada,
- tvrdo koričeni primjerci rada za svakog člana Komisije.

Član 20

Odbrana master rada počinje tako što Predsjednik komisije koji vodi odbranu rada predstavlja studenta prisutnim na odbrani, a zatim predstavi i postupak same odbrane rada. Zatim predsjednik komisije daje riječ mentoru, koji na kratko predstavlja svoj izvještaj i bitne elemente zbog kojih je Fakultetu predložio da student može pristupiti odbrani rada.

U nastavku predsjednik komisije daje riječ studentu koji predstavlja sadržaj svog master rada. Vrijeme za predstavljanje rada po pravilu ne smije biti duže od 20 minuta. Student predstavlja samo bitne elemente odnosno utvrđene činjenice do kojih je došao u svom istraživanju.

Nakon predstavljanja rada članovi Komisije za odbranu postavljaju studentu od 1 do 3 pitanja u vezi sa sadržajem master rada.

Predsjednik komisije zatim dozvoljava prisutnim predstavnicima javnosti da mogu postaviti pitanja (najviše 3). Student odgovara na postavljena pitanja po pravilu ne duže od 20 minuta ukupno.

Član 21

Na kraju Predsjednik komisije koji vodi odbranu masterog rada poziva studenta i prisutne predstavnike javnosti, da napuste prostoriju, da bi se članovi komisije mogli savjetovati.

Masteri rad se ocjenjuje sa ocjenama:

- A - Odličan (izuzetan uspjeh sa neznatnim greškama);
- B - Vrlo dobar (iznad prosjeka, sa ponekom greškom);
- C - Dobar (prosječan sa primjetnim greškama);
- D - Zadovoljavajući (uopšteno dobar, ali sa značajnim nedostacima);
- E - Dovoljan (zadovoljava minimalne kriterijume);
- F - Nedovoljan (potrebno znatno više rada).

Konačnu odluku o ocjeni određuje Komisija za odbranu master rada, po pravilu konsenzusom.

Kod ocjenjivanja masterog rada se uzima u obzir: kompleksnost obrađene teme master rada, uspješnost upotrebe naučnog kategorijalnog, odnosno metodološkog aparata, kreativni prilog studenta u samom radu, kvalitet izlaganja studenta tokom odbrane master rada i kvalitet odgovora koje student daje tokom odbrane master rada.

Član 22

Ocjenu odbrane master rada proglašava Predsjednik komisije za odbranu master rada nakon što se u prostoriju vrate kandidat i predstavnici javnosti.

U vezi sa tim Predsjednik komisije studentu objašnjava da student od toga trenutka dalje može koristiti dobijeno naučno zvanje i time se završava procedura odbrane master rada studenta.

Član 23

Ako se u radu tokom odbrane utvrde određene greške, Komisija može ipak izvesti taj postupak do kraja, a od studenta zahtijevati da master rad dopuni odnosno da popravi greške. Zahtjev se upisuje u zapisnik o odbrani master rada. Popravljeni master rad student mora predati Studentskoj službi Fakulteta u tri ukoričena primjerka najkasnije u roku 30 dana od dana odbrane master rada, u suprotnom će se odbrana rada poništiti. Komisija za odbranu master rada u roku 7 dana mora pregledati popravljeni rad, te konačno potpisati zapisnik o odbrani master rada.

Član 24

Ako je konačna ocjena master rada negativna (F - nedovoljno), student mora ponoviti kompletan postupak pripreme i odbrane master rada (sa drugom temom master rada).

Član 25

Ako se student ne slaže sa konačnom ocjenom master rada, može uložiti pismeni prigovor na konačnu ocjenu. U tom slučaju Dekan Fakulteta odlučuje o tom pismenom i obrazloženom prigovoru u skladu sa pravilima o ocjenjivanju ovog Fakulteta (uključujući i mogućnost komisijske ocjene odbrane master rada u sastavu tri druga člana komisije).

Član 26

Fakultet izdaje studentu privremenu uvjerenje o završenim master studijama na Fakultetu nakon što student obavi svoje obaveze u skladu sa prethodnom odredbom ovog Pravilnika.

Uvjerenje potpisuje Dekan Fakulteta.

Član 27

Studentska služba Fakulteta vodi o svakom masterom radu mapu koja sadrži sve najvažnije obrasce i dokumente koji dokazuju činjenice o obavljenoj pripremi i odbrani master rada, kao i zaključke i zapisnik o odbrani master rada.

Član 28

Od 4 primjeraka štampanog master rada, po jedan se dostavlja mentoru, članovima komisije za odbranu master rada, kao i arhivi Studentske službe Fakulteta.

Član 29

Fakultet može organizovati svečanu dodjelu master diploma.

Svečanost dodjele master diploma, ukoliko se održava, može se organizovati u okviru svečanog otvaranja nove akademske godine i dodjeljivanja indeksa novoj generaciji studenata Fakulteta.

V - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 31

Za autorstvo master rada i za prava i obaveze u vezi sa tim se shodno primjenjuju propisi koji regulišu autorska i srodna prava u Crnoj Gori.

Član 32

Obrasci koji se koriste u postupcima na Fakultetu u vezi sa pripremom i odbranom seminarskih i masterih radova, kao i odgovarajuća uputstva, sastavni su dio ovog Pravilnika i dostupni su na oglasnoj tabli i web sajtu Fakulteta.

Član 33

Za različita pitanja postupka shodno se primjenjuju odredbe važećeg Zakona o upravnom postupku.

Član 34

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj tabli Fakulteta.

Predsjednik Nastavno naučnog vijeća

Prof. dr Đorđije Blažić